Mircea Ştefan Minea Cosmin Flavius Costaş

DREPTUL FINANȚELOR PUBLICE

VOLUMUL II

DREPT FISCAL

- teoria generală a impozitelor şi taxelor
- regimul juridic actual al principalelor impozite şi taxe
- procedura fiscală

SFERA juridică

COLECTIA UNIVERSITARIA

I 43h25(2)

Mircea Ştefan Minea Cosmin Flavius Costaş

DREPTUL FINANȚELOR PUBLICE

volumul II

Drept fiscal

Demo
C-288018W

288018
UNIVERSITATEA
DE JOS GALATI
"DUN
BIBLIOTECA 2

CUPRINS:

CUPRINS: 1

LISTĂ ABREVIERI 6

PARTEA I - TEORIA GENERALĂ A IMPOZITELOR ŞI TAXELOR 9

TITLUL I. POLITICA FISCALĂ ŞI FISCALITATEA 9

Capitolul I. Consideraţii introductive 9

Secţiunea I. Politica fiscală 9

Secţiunea a II-a. Conceptul de fiscalitate 10

Secţiunea a III-a. Teorii şi maxime care susţin temeiul reglementării sistemului de impunere 11

Capitolul II. Contribuabilii 13

Secţiunea I. Noţiunea de „contribuabili" 13

Secţiunea a II-a. Criterii de determinare a contribuabililor 14

A. Contribuabilii persoane juridice 14

B. Contribuabilii persoane fizice 15

Secţiunea a III-a. Cazierul fiscal 16

TITLUL II. SISTEMUL VENITURILOR PUBLICE VENITURILE BUGETARE 17

Capitolul I. Sistemul veniturilor publice bugetare 17

Secţiunea I. Veniturile bugetare în cadrul veniturilor publice 17

Secţiunea a II-a. Trăsăturile caracteristice ale veniturilor bugetare 18

Secţiunea a III-a. Elementele comune şi definitorii ale veniturilor bugetare 19

Secţiunea a IV-a. Clasificarea generală a veniturilor bugetare 23

Capitolul II. Teoria generală a impozitelor şi taxelor 24

Secţiunea I. Definiţia şi trăsăturile caracteristice ale impozitului 24

Secţiunea a II-a. Principiile impunerii 25

Secţiunea a III-a. Clasificarea impozitelor 27

Secţiunea a IV-a. Impozitarea directă. Impozitele directe 30

Secţiunea a V-a. Evitarea dublei impuneri 34

Secţiunea a VI-a. Impozitarea indirectă. Impozitele indirecte 37

Secţiunea a VII-a. Evoluţia impozitelor indirecte 38

Secţiunea a VIII-a. Definiţia şi trăsăturile caracteristice ale taxelor 39

Secţiunea a IX-a. Clasificări ale taxelor 40

Secţiunea a X-a. Rolul şi funcţiile impozitelor şi taxelor, ca principale categorii de venituri bugetare 41

PARTEA A II-A. PRINCIPALELE IMPOZITE ŞI TAXE 43

TITLUL I. IMPOZITELE ŞI TAXELE REGLEMENTATE DE CODUL FISCAL 44

Capitolul I. Codul fiscal - dispoziţii generale 44

Secţiunea I. Noul Cod fiscal 44

Secţiunea a II-a. Modificarea şi completarea Codului fiscal şi a Codului de procedură fiscală 46

Secţiunea a III-a. Alte dispoziţii generale 62

Capitolul II. Impozitul pe profit 64

Secțiunea I. Introducere 64
Secțiunea a II-a. Reguli generale privind impozitarea profitului în România 67
A. Contribuabilii și sfera de cuprindere a impozitului 67
B. Scutiri de la plata impozitului pe profit 70
C. Cotele de impunere 72
D. Determinarea venitului impozabil și a impozitului pe profit datorat 75
E. Reguli speciale privind anumite categorii de cheltuieli deductibile 78
F. Regimul pierderilor fiscale 81
G. Aspecte fiscale internaționale 82
Capitolul III. Impozitarea dividendelor *84*
Capitolul IV. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor *87*
Secțiunea I. Microîntreprinderile 87
Secțiunea a II-a. Impozitarea veniturilor microîntreprinderilor 88
Capitolul V. Impunerea veniturilor realizate de către persoanele fizice *90*
Secțiunea I. Preliminarii 90
Secțiunea a II-a. Dispoziții generale privind impozitarea veniturilor persoanelor fizice 91
A. Contribuabilii și sfera de cuprindere a impozitului 91
B. Categoriile de venituri impozabile. Venituri neimpozabile cu titlu general 93
C. Cotele de impozitare și perioada impozabilă 95
D. Regimul deducerilor personale 97
Secțiunea a III-a. Reguli specifice pentru determinarea impozitului pe venit 99
A. Reguli specifice privind impozitarea veniturilor din activități independente 99
B. Reguli specifice privind impozitarea veniturilor din salarii 103
C. Reguli specifice privind impunerea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor 107
D. Reguli specifice privind impunerea veniturilor din investiții 108
E. Reguli specifice impozitării veniturilor din pensii 112
F. Reguli specifice impozitării veniturilor din activități agricole 113
G. Reguli specifice impunerii veniturilor din premii și jocuri de noroc 115
H. Reguli specifice privind impozitarea veniturilor din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal 116
I. Reguli specifice privind impozitarea veniturilor din alte surse 120
Secțiunea a IV-a. Alte reguli privind impozitarea veniturilor persoanelor fizice 121
A. Venitul net anual impozabil 121
B. Obligațiile declarative ale contribuabililor în materia impozitului pe venit 122
C. Stabilirea plăților anticipate. Stabilirea impozitului pe venitul net anual impozabil 123
D. Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică 125
E. Aspecte fiscale internaționale 126
Capitolul VI. Impozitul pe veniturile nerezidenților și impozitul pe reprezentanțe *127*
Secțiunea I. Impozitul pe veniturile nerezidenților 127
Secțiunea a II-a. Impozitul pe reprezentanțe 130
Capitolul VII. Taxa pe valoarea adăugată *131*
Secțiunea I. Definiție. Mecanism de aplicare 131
Secțiunea a 2-a. Taxa pe valoarea adăugată în România 132
Secțiunea a 3-a. Persoanele și operațiunile impozabile 134

Secţiunea a 4-a. Faptul generator şi exigibilitatea TVA 137
Secţiunea a V-a. Baza de impozitare şi cotele de TVA 137
Secţiunea a VI-a. Operaţiuni şi persoane scutite de la plata TVA 140
Secţiunea a VII-a. Regimul deducerilor 141
Secţiunea a VIII-a. Plătitorii taxei pe valoarea adăugată 143
Capitolul VIII. Accizele *146*
Secţiunea I. Definiţie. Caracteristici. Clasificare 146
Secţiunea a II-a. Regimul accizelor armonizate 147
A. Scurte consideraţii privind reglementarea comunitară a accizelor 147
B. Regimul accizelor armonizate potrivit Codului fiscal român 149
Secţiunea a III-a. Regimul impozitării altor produse accizabile 153
Capitolul IX. Impozitele şi taxele locale *155*
Secţiunea I. Consideraţii generale privind impozitele şi taxele locale 155
Secţiunea a II-a. Prezentarea impozitelor şi taxelor locale 159
A. Impozitul pe clădiri 159
B. Impozitul pe teren 164
C. Taxa asupra mijloacelor de transport 167
D. Taxele pentru eliberarea certificatelor, avizelor şi autorizaţiilor 170
E. Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă şi publicitate 174
F. Impozitul pe spectacole 176
G. Taxa hotelieră 178
H. Taxele speciale 180
I. Alte taxe locale 184
TITLUL II. IMPOZITE ŞI TAXE REGLEMENTATE DE ALTE ACTE NORMATIVE 186
Capitolul I. Scurte consideraţii privind monopolurile fiscale *186*
Secţiunea I. Definiţie. Caracteristici. Clasificare 186
Secţiunea a II-a. Regimul juridic actual al monopolurilor fiscale în România 187
Capitolul II. Taxele vamale *189*
Secţiunea I. Definiţie. Clasificări. Reglementare 189
Secţiunea a II-a. Sistemul instituţional al autorităţii vamale. Personalul vamal. Vămuirea 193
Secţiunea a III-a. Regimul vamal 196
Secţiunea a IV-a. Regimurile vamale definitive 198
Secţiunea a V-a. Regimurile vamale suspensive 204
Secţiunea a VI-a. Datoria vamală 210
Secţiunea a VII-a. Noul Cod vamal 214
Capitolul III. Taxele de timbru *220*
Secţiunea I. Caracterizare generală 220
Secţiunea a II -a. Taxele judiciare de timbru 221
Secţiunea a III -a. Taxele de timbru pentru activitatea notarială 224
Secţiunea a IV -a. Timbrul judiciar 225
Secţiunea a V -a. Taxele de timbru extrajudiciare 227
Capitolul IV. Taxele parafiscale *229*
Capitolul V. Taxele de mediu *230*

PARTEA A III-A. PROCEDURA FISCALĂ 233

TITLUL I. PROCEDURA FISCALĂ. PARTEA GENERALĂ 233

Capitolul I. Dispoziții generale 233
Secțiunea I. Domeniul de aplicare al Codului de procedură fiscală. Modificarea și completarea Codului de procedură fiscală 233
A. Domeniul de aplicare al Codului de procedură fiscală 233
B. Corelarea Codului de procedură fiscală cu alte acte normative 235
C. Modificarea și completarea Codului de procedură fiscală 235
Secțiunea a III-a. Principiile generale de conduită în materia administrării impozitelor, taxelor și contribuțiilor 236
Secțiunea a IV-a. Raportul de drept procedural fiscal 241
A. Subiectele raporturilor de drept procedural fiscal 241
B. Conținutul raporturilor de drept procedural fiscal 244
C. Obiectul raporturilor de drept procedural fiscal 244
D. Naşterea, transmisiunea și stingerea drepturilor și obligațiilor fiscale 245
Capitolul II. Competența organelor fiscale 245
Secțiunea I. Competența în materie fiscală 245
A. Competența generală 245
B. Competența materială 246
C. Competența teritorială 246
Secțiunea a II-a. Incidente în procedura fiscală 248
A. Conflictul de competență 248
B. Conflictul de interese 249
Capitolul III. Actul administrativ fiscal 250
Secțiunea I. Categorii de acte administrative fiscale 250
A. Actul administrativ fiscal propriu-zis 250
B. Actele administrative asimilate 250
Secțiunea a II-a. Forma și procedura emiterii actelor administrative fiscale 252
Secțiunea a III-a. Comunicarea actelor administrative fiscale 253
Secțiunea a IV-a. Desființarea sau modificarea actelor administrativ fiscale 254
Capitolul IV. Administrarea și aprecierea probelor în dreptul procedural fiscal 255
Secțiunea I. Noțiunea de „probă". Mijloacele de probă 255
Secțiunea a II-a. Prezentarea mijloacelor de probă 256
A. Declarațiile 256
B. Înscrisurile 257
C. Expertizele 257
D. Cercetarea la fața locului 258
E. Prezumțiile 258
Secțiunea a III-a. Sarcina probei 259
Capitolul V. Termenele în procedura fiscală 259
TITLUL II. PROCEDURA FISCALĂ. PARTEA SPECIALĂ 259
Capitolul I. Înregistrarea fiscală 259
Secțiunea I. Obligația de înregistrare fiscală 259
Secțiunea a II-a. Sfera persoanelor care au obligația de a se înregistra fiscal 260
Secțiunea a III-a. Atribuirea codului de identificare fiscală 261
Capitolul II. Procedura declarării impozitelor și taxelor 262
Secțiunea I. Declarațiile fiscale 262
Secțiunea a II-a. Sancțiunea nedepunerii declarațiilor fiscale 263
Capitolul III. Procedura stabilirii impozitelor și taxelor 263

Secţiunea I. Modalităţi de individualizare a impozitelor şi taxelor 263
Secţiunea a II-a. Decizia de impunere. Acte asimilate deciziei de impunere. Estimarea bazei de impunere 264
Capitolul IV. Inspecţia fiscală *266*
Secţiunea I. Consideraţii preliminare 266
Secţiunea a II-a. Competenţa în efectuarea inspecţiei fiscale 269
Secţiunea a III-a. Procedura inspecţiei fiscale 269
A. Selectarea contribuabililor pentru inspecţia fiscală 269
B. Avizul de inspecţie fiscală 269
C. Desfăşurarea propriu-zisă a inspecţiei fiscale 270
D. Emiterea raportului de inspecţie fiscală 272
Capitolul V. Colectarea creanţelor fiscale *273*
Secţiunea I. Noţiuni introductive privind colectarea creanţelor fiscale 273
Secţiunea a II-a. Majorări de întârziere 273
Secţiunea a III-a. Înlesniri la plată. Constituirea de garanţii. Măsuri asiguratorii 274
A. Înlesniri la plata obligaţiilor fiscale 274
B. Constituirea de garanţii 275
C. Măsurile asiguratorii 275
Secţiunea a IV-a. Stingerea creanţelor fiscale prin plată 276
Secţiunea a V-a. Stingerea obligaţiilor fiscale prin compensare, restituire şi prescripţie 277
Secţiunea a VI-a. Stingerea creanţelor fiscale prin alte modalităţi 280
Secţiunea a VII-a. Stingerea creanţelor fiscale prin plată, ca urmare a executării silite 281
A. Consideraţii generale privind executarea silită a creanţelor fiscale 281
B. Formele executării silite 282
C. Contestaţia la executare silită 285
Capitolul VI. Procedura soluţionării contestaţiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale *287*
Secţiunea I. Dreptul la contestaţie 287
Secţiunea a II-a. Competenţa de soluţionare a contestaţiilor 289
Secţiunea a III-a. Procedura de soluţionare a contestaţiilor 290
A. Procedura administrativă prealabilă 290
B. Soluţiile în contestaţia şi căile de atac 290

ANEXE 292

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 347